

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารและครูสถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในบทนี้จะกล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ปีการศึกษา 2549 ครูจำนวนทั้งสิ้น 420 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสัดส่วนของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 608 อ้างอิงมาจากลิวัลย์ สมศักดิ์ 2548 : 109) สุ่มตัวอย่างได้ 201 คน ผู้บริหารได้จากประชากรทั้งหมดจำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ใช้สอบถามประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน วุฒิการศึกษาสูงสุด มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยในเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Sacle) มีจำนวน 49 ข้อที่สร้างขึ้น จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับ พฤติกรรมความเป็นผู้นำของ Daniel E. Griffiths ซึ่งเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม เป็นผู้รู้จักปรับปรุงงาน เป็นผู้ให้การยอมรับ เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เป็นนักพูดที่ชำนาญ เป็นผู้ประสานงานและเป็นผู้เข้าสังคมได้ดี โดยประยุกต์ใช้กับงานวิชาการของ ภิญโญ สาร (2526: 324) และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ คือการบริหารกิจกรรมทุกชนิดใน โรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน นักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานด้านในด้าน

การเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน แต่ละข้อมี 5 ตัว

เลือก ตามระดับการปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่การปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครู จากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ บทความ วารสาร การศึกษา รายงานการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด ขอบเขตของตัวแปรและประเด็นต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำตัวแปรที่ต้องการวัดมานิยามศัพท์เฉพาะในลักษณะนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อยู่ในลักษณะของตัวแปรที่สามารถวัดได้
3. สร้างข้อคำถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ โดยเขียนข้อคำถามให้สอดคล้องและครอบคลุมกับนิยามศัพท์พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการทั้ง 7 ด้านคือ ด้านเป็นผู้นำมีความคิดริเริ่มในงานวิชาการ ด้านเป็นผู้รู้จักปรับปรุงงานวิชาการ ด้านเป็นผู้ให้การยอมรับงานวิชาการ ด้านเป็นนักพูดที่ชำนาญในงานวิชาการ ด้านเป็นผู้ประสานงานในงานวิชาการ ด้านเป็นผู้ให้ความช่วยเหลืองานวิชาการ ด้านเป็นผู้เข้าสังคมได้ดีเพื่อประโยชน์ในงานวิชาการ
4. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นของแบบสอบถาม ในด้านความตรงตามเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้วิจัยเอง
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเป็นปรนัย ส่วนวนการใช้ภาษา และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ผลปรากฏว่ามีการปรับปรุงประเด็นคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษาปฐมวัยหรือเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป สาขาการบริหารการศึกษา จำนวน 3

ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ความปรนัย และโครงสร้างของแบบสอบถาม ปรากฏว่าทุกข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.75 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทุกข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงโครงสร้างของแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กับประชากรที่ศึกษาคือผู้บริหารและครูสถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม ด้านความปรนัยระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม ปัญหาอุปสรรคในการตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ 0.96

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำไปเก็บข้อมูลประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปยังหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชนเขตพื้นที่นครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูสถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทุกโรงเรียน จำนวน 20 โรงเรียนได้รับแบบสอบถามคืนเป็นผู้บริหารจำนวน 19 คน และครูจำนวน 167 คน รวม 186 ชุด
3. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งแล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลผลค่าสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครู แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในลักษณะของตารางประกอบการบรรยาย

วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครู มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายข้อ นำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของประคอง กรรณสูตร (2537 : 77) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.01-5.00 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นปาน

กลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.01-2.00 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0.01-1.00 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติหรือปรากฏออกมาให้เห็นน้อย

ที่สุด